СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ – КЛОН СВИЩОВ

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА
КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

Академично издателство „Ценов“
Свищов
2020

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ

Доц. д-р Иван Марчевски – Ректор на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов
Проф. д.б.н. Диана Петкова – Председател на Съюза на учените в България
Доц. д-р Тодор Кръстевич – Зам. ректор „Научноизследователска и проектна дейност“ на СА „Д. А. Ценов“
Доц. д-р Красимира Славева – Председател СУБ – клон Свищов

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ

Проф. д-р Атанас Атанасов
Доц. д-р Христо Сирашки
Доц. д-р Пепа Стойкова
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Председател:
Проф. д-р Атанас Атанасов
Членове:
Проф. д-р Поля Ангелова
Проф. д-р Маргарита Богданова
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Христо Сирашки

НАУЧНИ СЕКРЕТАРИ
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

Публикуваните материали са рецензирани. Авторите носят отговорност за съдържанието на материалите, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници и езиковото оформление на текстовете.

ISBN 978-954-23-1815-6

СЪДЪРЖАНИЕ

ИКОНОМИКС, ФИНАНСИ, ЗАСТРАХОВАНЕ, СОЦИАЛНО ДЕЛО

Напълно автоматизирания луксозен комунизъм – опит за подмяна на идеологията с технология
Проф. д.н. Борислав Борисов, докт. Дмитрий Лем 7

Бюджетно осигуряване на националната сигурност – състояние и тенденции за периода 2010 – 2019 г.
Проф. д-р Андрей Захариев, ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Русалин Русалинов.....18

За информационното общество в България – 30 години след началото на промените
Проф. д-р Йордан Василев 27

Човешките ресурси в здравеопазването (2009-2019 г.)
Доц. д-р Анастасия Марчева, гл. ас. Милена Владимирова.....35

Реформата в българското данъчно облагане и икономиката в сянка
Доц. д-р Валентин Милинов 43

Надзор върху застрахователната дейност в България в контекста на защитата на интересите на застрахованите
Доц. д-р Венцислав Василев 51

Българската икономика преди и след 30 години: източници на растежа
Доц. д-р Вера Пиримова 58

Глобализацията на съвременната икономика и мястото на България в нея
Доц. д-р Людмил Несторов 67

Осигурително-технически аспекти на взаимовръзката „вход – изход“ през призмата на адекватността и еквивалентността на пенсионноосигурителната система в България
Доц. д-р Пламен Йорданов, докт. Жанета Ангелова 76

Застраховането като възможност за осигуряване на допълнителен доход на хората в надработоспособна възраст
Доц. д-р Румен Ерусалимов 84

Конвергенция на финанси и застраховане в България –
проявления, тенденции, възможности
Доц. д-р Стоян Проданов.....93

Анализ на показателите за капиталова адекватност на банките
в България през периода 2007 – 2018 г.
Гл. ас. д-р Аглика Кънева 102

Еволюция на държавния надзор върху застрахователната
дейност в България
Гл. ас. д-р Анелия Панева 113

30 години пазарна икономика в България: ефекти върху заетостта
Гл. ас. д-р Елка Сярова.....121

Оценка състоянието на задлъжнялостта в подсектор
„Местно самоуправление“
Гл. ас. д-р Петко Ангелов, докт. Силвия Заркова.....129

Развитие и усъвършенстване на институционалната структура
на пазара на труда в България
Гл. ас. д-р Таня Илиева 137

Пъзел с изменчивостта – методология за тестване на БФБ
Гл. ас. д-р Цвета н Павлов 144

Осигуряване в Универсален пенсионен фонд – състояние
и възможности
Ас. д-р Йордан Йорданов.....153

Инвестирането във ВЕЦ като важен възобновяем енергиен източник
в България
Ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Мирослав Костадинов.....161

Мястото на преките чуждестранни инвестиции
в българската икономика
Ас. Елица Петкова.....168

Парите – начален и краен стимулатор и ограничител на банковото
външнотърговско посредничество (Финансово-правни аспекти)
Ас. Игнат Папазов 177

Стрес тестовете на българската банкова система в контекста
на регулаторните изисквания на Базел III
Докт. Беатрис Любенова 184

Инвестиционните банки и ипотечните облигации
Докт. Борислав Киров 196

Презастраховането като инструмент за управление на риска
Докт. Вахан Бохосян 205

Отражение на петролните ценови шокове върху световната
икономика
Докт. Даниел Тунчев 211

Българският модел на системата „бонус-малус" и поредното
предизвикателство пред застрахователните компании
Докт. Михаела Монова 220

Проблеми и предизвикателства пред холдинговите дружества
в България
Докт. Теодора Цветкова 228

СЧЕТОВОДСТВО, КОНТРОЛ, АНАЛИЗ, СТАТИСТИКА

Същност и възможности за счетоводно отчитане
на специализираните пенсионни резерви в пенсионноосигурителните
дружества
Проф. д-р Атанас Атанасов 239

Съвременната агростатистика в България – началото
Проф. д-р Поля Ангелова 247

Стандартизация на счетоводството в предприятията от публичния
сектор в Република България
Доц. д-р Венцислав Вечев 255

Значими изменения в счетоводството в резултат на настъпилите
социално-икономически промени през последните 30 години
Доц. д-р Галина Чиприянова 261

Структурните промени в българската икономика и влиянието им
върху външната търговия и икономическия растеж
Доц. д-р Красимира Славева 270

Първи период в развитието на статистическия анализ
на „Отдалечени наблюдения“ ("OUTLIERS")
Доц. д-р Любомир Иванов **281**

Оценка на достъпа до интернет в дейността на предприятията
Доц. д-р Маргарита Шопова **288**

Стопански счетоводен анализ на ефективността и финансовата
стабилност на предприятието
Доц. д-р Марко Тимчев **296**

Правни аспекти на трансферното ценообразуване при данъчно
облагане в Р България
Доц. д-р Пенко Димитров **305**

Дуално или триално обучение по контролни дисциплини във висшето
образование – проблеми и предимства
Доц. д-р Пепа Стойкова **313**

Сравнителен анализ на финансирането на висшето образование
в страните от Европейския съюз
Доц. д-р Пламен Петков **324**

Предизвикателства пред одиторите в контекста на разширеното
докладване
Доц. д-р Силвия Костова **333**

Оценката на риска при извадковото изучаване в одита
Доц. д-р Стела Касабова **341**

Развитие на контрола върху акцизите през последните 30 години
Гл. ас. д-р Жельо Желев **347**

Мрежов модел за пътуване в България с БДЖ при планиране
на маршрут за пътуване с прикачване
Гл. ас. д-р Миглена Иванова **355**

Счетоводната професия в перспектива – умения и компетенции
Гл. ас. д-р Радосвета Кръстева-Христова **364**

Оценка на икономическото сближаване между областите в България
Гл. ас. д-р Тихомир Върбанов **371**

Проблеми при прилагането на разширения критерий на Дики-Фулър
Ас. д-р Евгени Овчинников 379

МЕНИДЖМЪНТ, МАРКЕТИНГ, МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ ПЛАНИРАНЕ, ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Comparative Analysis of the Competitiveness of the Balkan Countries
Prof., PhD Lyubcho Varamezov.....387

Lean Management във висшето образование
Проф. д-р Маргарита Богданова 394

Стратегическият маркетингов мениджмънт – перспектива
за развитие на туристическите бизнес организации в България
Доц. д-р Ваня Григорова 403

Приложение на Big Data анализа за защита на информацията
Доц. д-р Веселин Попов, доц. д-р Петя Емилова 411

Проблемът с текучеството на персонала в българските предприятия
Доц. д-р Галина Захариева, докт. Дритон Сюлча.....419

Управление на преживяванията на персонала – фактор
за организационно развитие
Доц. д-р Ирена Емилова, гл. ас. д-р Милен Динков.....427

Подобряване на отрасловата свързаност чрез изграждане
на железопътния участък по коридор № 9
Доц. д-р Камен Петров, докт. Радослав Костев 436

Потенциал на индустриалния интернет за нещата за подобряване
на производствените процеси
Доц. д-р Наталия Маринова 445

Професионалното обучение и особености на системата
за професионално образование и обучение
Доц. д-р Христо Сирашки 453

Повишаване качеството на обслужване на клиенти чрез въвеждане
на нови технологии в търговията
Гл. ас. д-р Венцислава Минкова.....465

Предимства на гъвкавото управление на проекти и въздействието върху проектния риск
Гл. ас. д-р Евелина Парашкевова.....473

Социално-икономически промени - управленски аспекти
Гл. ас. д-р Елена Йорданова 481

Приложение на web 2.0 технологиите за споделяне на научни изследвания, ресурси и резултати
Гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова.....487

Съвременни предизвикателства пред управлението на регионалното развитие в Република България
Гл. ас. д-р Методи Иванов.....495

Маркетингови комуникации на българския бизнес в дигитална среда
Гл. ас. д-р Мирослава Ценкова 502

Местното самоуправление в България – някои основни постановки
Гл. ас. д-р Юлиян Господинов 510

Степен на интегрираност на приоритетите за интелигентна специализация в плановите документи
Ас. д-р Мариела Стоянова 518

Концепция за многостепенно управление: възникване, развитие, перспективи
Докт. Димитрина Проданова.....524

Развитие на електронната търговия в България през последните 30 години
Докт. Михаела Маркова.....533

ИКОНОМИКА НА ОТРАСЛИТЕ

Устойчивост в развитието на туризма в националната бизнес среда
Проф. д.ик.н. Таня Горчева 543

Българската индустрия – тридесет години по-късно
Проф. д-р Анета Денева.....551

Подпомагане на доходите на производителите от аграрния сектор
Доц. д-р Виолета Блажева 560

Съвременни измерения на управлението на талантите
Доц. д-р Искра Пантелеева 566

Значение на инфраструктурните коридори за регионалното икономическо развитие на България
Доц. д-р Камен Петров 574

Изследване на възможностите за развитие на туристическа дестинация „Свищов“
Доц. д-р Любка Илиева 583

Градско земеделие – алтернатива или необходимост
Доц. д-р Марина Николова 592

Теоретико-приложни аспекти на мърчандайзинга в българската търговска практика
Доц. д-р Петранка Мидова 603

Туристическите агенти, резервационните услуги на туроператорите и свързаните с тях дейности в България 30 години след началото на промените
Доц. д-р Петя Иванова 611

Изследване необходимостта от придобиване на търговски умения по женско предприемачество
Доц. д-р Светослав Илийчовски, доц. д-р Теодора Филипова 618

Бизнес среда и предприемаческа дейност на българските пивоварни предприятия
Доц. д-р Сергей Найденов 626

Атрибутивно анализиране на асортиментното разнообразие в точките на продажби
Доц. д-р Симеонка Петрова 634

Периодът на прехода – 30 години растеж на регионалните дисбаланси
Доц. д-р Тихомир Личев 642

Социална работа и социално предприемачество
Гл. ас. д-р Ваня Ганева 652

Анализ на сезонността в търговията
Гл. ас. д-р Венцислав Перков 660

Разкриване на нефинансова информация от големите български държавни предприятия
Гл. ас. д-р Емил Николов 667

Подходи за управление на риска в търговските предприятия
Гл. ас. д-р Зоя Иванова 676

Проблеми и предизвикателства пред развитието на туризма в България
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова 684

Развитие на туристическа дестинация България като част от интернационалния туристически пазар
Гл. ас. д-р Павлин Павлов 690

Анализ на предприемаческите нагласи в България
Ас. д-р Ивайло Костов 698

Устойчиво развитие на българската индустрия
Докт. Айтен Сабри 706

Значение на пътната инфраструктура като фактор за подобряване състоянието на горскостопанските предприятия
Докт. Руслан Коларов 714

Анализ на възможни решения за преодоляване на височинните ограничения и ограниченията в газенето през канала море-езеро за по-големи плавателни съдове създавани от Аспарухов мост
Инж. Дойчин Ников, Красимира Вангелова 722

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

ISBN 978-954-23-1815-6

Издателство и печат: Академично издателство „Ценов”
Свищов, ул. Градево № 24

740

СТЕПЕН НА ИНТЕГРИРАНОСТ НА ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ В ПЛАНОВИТЕ ДОКУМЕНТИ

Ас. д-р Мариела Стоянова
Катедра „Стратегическо планиране“,
Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов,
m.stoyanova@uni-svishtov.bg

Резюме: *Интелигентната специализация се наложи на европейско ниво като значим и мощен подход за трансформиране на публични политики в устойчиво, включващо и интелигентно развитие на определен планов регион. В България този подход намира отражение първоначално в Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС), в която са определени четири вертикални приоритетни области на национално ниво, които да осигурят посоката за насочване на иновационния и научен потенциал на страната. Целта на настоящата публикация е да установи дали и доколко приоритетите на ИСИС са интегрирани в плановите документи от по-ниско йерархично ниво и конкретно в областните стратегии за развитие.*

Ключови думи*: интелигентна специализация, регионална политика, интеграция, планови документи.*

JEL: *O2, O21.*

RATE OF INTEGRATION OF THE PRIORITIES FOR SMART SPECIALIZATION IN THE PLANNING DOCUMENTS

MarielaStoyanova, Assist. Prof., PhD
Department of Strategic Planning,
Tsenov Academy of Economics-Svishtov,
m.stoyanova@uni-svishtov.bg

Abstract: *Smart specialization has established itself at European level as a significant and powerful approach for transforming public policies into sustainable, smart development of a particular planning region.In Bulgaria, this approach is initially reflected in the Innovative Strategy for Smart Specialization which identifies four vertical priority areas at national level to provide direction for targeting the country's innovation and scientific potential. The purpose of this publication is to determine whether and to what extent Innovative Strategy for Smart Specialization`s priorities are integrated in the*

planning documents at a lower hierarchical level and specifically in district development strategies.

Key words: *Smart Specialization, regional policy, integration, planning documents.*

JEL: O2, O21.

1. Въведение

Същността на специализацията може да се разгледа като концентриране на знанието или дейността в конкретна област или съвкупност от процеси, водещи до специфична експертиза (Cambridge dictionary, 2019). През призмата на икономическата теория, специализацията се изразява в сравнителните предимства на обществото в даден район да предлага определени стоки или услуги. Тези предимства могат да се дължат на по-икономически изгодно съотношение между ресурси и труд, например, което е ключов фактор за ефективността. Специализацията може да бъде провокирана, както от естествени, обективни фактори като климатични, географски, ресурсни условя, така и от субективни влияния като политически решения например. Решението на Европейската комисия за въвеждане подхода на интелигентна специализация в страните от общността е именно такова политическо решение, чрез което се цели да се подобри ефекта от Кохезионната политика върху регионите, приотизирайки техните потенциални предимства.

2. Същност и особености на интелигентната специализация

Някои автори (Kuznetsov & Sabel, 2017) определят програмата за интелигентна специализация на Европейската комисия като най-големия експеримент в областта на иновационната и индустриалната политики в света. Други я представят като нов начин за осигуряване на позасилено регионално и местно участие в процеса по вземане на решения (Oettinger & Cretu, 2017). Европейската комисия приема, че интелигентната специализация е териториално ориентиран подход, чрез който се обособяват стратегически области, подпомагащи разгръщането на икономическия потенциал на района (Smart Specialisation Platform, 2019).

За да се определят кои са предимствата и свързаната с тях посока за бъдещото развитие на определената територия е необходимо да се направи задълбочен анализ на силните страни и възможностите. В подкрепа на разбирането и внедряването на този подход в страните

членки на Европейския съюз са създадени Directorate General Regional Policy (DG REGIO) и S3 Smart Specialisation Platform (Gianelle, Kyriakou, Cohen, & Prezoar, 2016). Чрез тях бяха положени значителни усилия по свеждане на процеса на оперативно ниво като по този начин бе оказано съдействие на страните да разберат, да разработят и изпълняват своите национални стратегии за интелигентна специализация.

Създаването на стратегия предопределя и избора на области за инвестиции. Чрез обособяване на приоритетни области всяка държава членка насочва ресурс именно към тях за да засили и развие уникалните предимства, които те притежават и които са идентифицирани при анализа. На ниво Европейски съюз наличието на Иновационна стратегия за интелигентна специализация е задължително условие, за да може да се осигурят финансови средства от ЕСИФ за подкрепа развитието на иновации, образование и наука (Богданова & Паршкевова, 2017). За създаване на благоприятна предприемаческа и иновационна среда концепцията за интелигентна специализация насочва усилия в обвързване интересите на бизнеса и науката. По този начин колаборацията помежду им дава една по-пълна картина и подпомага трансфера на знания и технологии, насърчавайки създаване на по-висока добавена стойност и конкурентни предимства.

3. Роля на Иновационната стратегия за интелигентна специализация за развитие на регионите в България

След дълъг период на координация и консултации през 2015 г. България приема Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2014-2020 в съответствие с изискванията на Европейската комисия и Националната програма за реформи. По своята същност Стратегията е хоризонтален политически документ, в който са заложени четири приоритетни области.

Всяка година се изготвя отчетен доклад за напредъка по изпълнението на ИСИС, който бива разглеждан до 2018 г. от Националния съвет за иновации към Министерството на икономиката, а след закриването му тази функция се поема от Съветът за интелигентен растеж към Министерски съвет. Ако е необходимо се предлагат промени в провежданата политика в опит да се преодолеят някои слабости идентифицирани в доклада. Такава актуализация на ИСИС за първи път е направена през 2017 г., с цел отразяване на положените усилия за изпълнение на Плана за действие и още веднъж през 2018 г., когато се добавени някои тематични подобласти.

В контекста на интелигентната специализация са и инвестициите, които се насочват към страната ни под формата на възможности за финансиране в областта на иновациите, развитието на бизнеса и науката. Ефектът от политиката на Кохезионния фонд е значителен за България и финансовия ресурс получен по тази линия допринася в най-голяма степен за ръста на икономиката (Cretu & Thyssen, 2017).

Като основна цел на ИСИС е посочена до 2020 г. България от „плах“ иноватор да премине в групата на „умерените“ иноватори (ИСИС 2014-2020 г., 2014). Към момента, почти в края на плановия период, тази цел не е постигната. Причините за това са обект на множество анализи и последващ мониторинг. Това трябва да бъде база при разработването на стратегическите документи за следващия планов период, за да се постигне един по-системен и по-холистичен подход на действие, който да доведе до реални резултати в контекста на основната цел.

4. Интегриране приоритетите на ИСИС в областните стратегии за развитие

Важно значение за добрата координация на изпълнението на ИСИС има интегрираността на идеите и принципите на интелигентната специализация в плановите документи от различни йерархични нива. Такава обвързаност се открива в актуализирания вариант на Национална стратегия за развитие на научните изследвания до 2025 г., в Оперативни програми като „Наука и образование за интелигентен растеж“, „Иновации и конкурентоспособност“, Национален иновационен фонд и др. Тази интегрираност се наблюдава основно в документи от национално ниво, докато при по-ниските такива се констатират съществени пропуски. За да бъдат осъзнати и възприети целите на интелигентната специализация е необходимо концепцията да бъде сведена ефективно именно на локално ниво, там където е предназначено тя да въздейства. В Закона за регионално развитие чл.12 (1) е записано, че Областните стратегии за развитие (които тук се разглеждат в контекста на степента на интегрираност на приоритетите на ИСИС в плановите документи) „определят средносрочните цели и приоритети за развитие на областта“ (Закон за регионално развитие, 2018). Водейки се от този норматив следва, че те трябва да бъдат съобразени и с приоритетните области за региона, в който се намират, определени в Иновационната стратегия за интелигентна специализация. Тъй като от времева гледна точка ИСИС е приета след влизане в сила на Областните стратегии, то логично би

било те да се актуализират с оглед интегриране на съществени аспекти и приоритети, които имат пряко въздействие върху развитието на областта и които в своята цялост е необходимо да допринесат за постигане на основната цел на ИСИС. След проведено кабинетно проучване, сравнителен анализ и нормативен обзор бе установено, че такава актуализация е направена от областите Габрово, Добрич, Силистра, Търговище, Шумен и Ямбол, а София и Русе приемат отделен стратегически документ за развитие изцяло насочен към интелигентната специализация на областта. На фона на общо 28-те области, обаче тази интегрираност на приоритетите на ИСИС само в шест Областни стратегии е крайно недостатъчна. Този факт определя до известна степен дисбаланса и неефективността, съпровождащи регионалното развитие. Затрудненатa координация между различните планови нива и произтичащите от това лагове при изпълнението би могло да се приеме и като част от причините, поради които България към 2019 г. все още не успява да премине в групата на „умерените“ иноватори и с това да изпълни заложената в ИСИС стратегическа цел.

Заключение (Изводи)

В заключение може да се обобщи, че приетата от Европейската комисия посока за въвеждане на интелигентната специализация като подход за насочено развитие на страните и регионите в общността все още не може да разгърне потенциала си в България. Наблюдават се политики и стратегически документи, при които липсва синергия и допълняемост. По този начин се нарушава обединяване действията на различните йерархически нива в установената национална и наднационална посока за развитие. Създава се усещане за неразбиране и стратегически хаос. Причини за това могат да се търсят, както в липса на достатъчен планов и административен капацитет, така и в затрудненатa комуникация между бизнес, наука, граждански сектор и държава. Необходими са допълнителни усилия в посока активно включване на тези ключови участници за развитието на икономическия потенциал и трансфера на знания и технологии. Важен момент за преодоляване на пропуските от този планов период е и създаване на бъдеща нагласа в заинтересованите страни за работа в мрежа, до която към настоящия момент по-скоро се прибягва в изолирани случаи, най-често когато това е условия за получаване на финансиране. България е на прага на етап за равносметка и оценка на допуснати грешки и пропуснати ползи,

които след анализ е необходимо да бъдат взети под внимание при изготвянето на стратегическите документи за следващия планов период.

ЛИТЕРАТУРА

Cambridge dictionary. (2019). Свалено от https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/specialization

Cretu, C., & Thyssen, M. (2017). *Seventh Report on Economic, Social and Territorial Cohesion.* Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз.

Gianelle, C., Kyriakou, D., Cohen, C., & Prezoar, M. (2016). *Implementing Smart Specialisation: A Handbook.* Brussels: European Commission.

Kuznetsov, Y., & Sabel, C. (2017). Advances in the Theory and Practice of Smart Specialization. Academic Press.

Oettinger, G., & Cretu, C. (2017). *Reflection paper on the future of EU finances.* Bruxelles: European Commission.

Smart Specialisation Platform. (2019). Свалено от https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/what-is-smart-specialisation-

Богданова, М., & Паршкевова, Е. (2017). ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ В ПЛАНОВИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ. *SCIENTIFIC PROCEEDINGS INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "HIGH TECHNOLOGIES.*

Закон за регионално развитие. (2018). Изтеглено на 2019 от Закон за регионално развитие: https://www.mrrb.bg/bg/zakon-za-regionalnoto-razvitie/

Иновационна стратеггия за интелигентна специализация ИСИС 2014-2020 г. (2014).